

Vrouwenbesnijdenis is verwerpelijk, maar niet onbegrijpelijk

Opinie | *Cecile Hendriks*

Laat het woord ‘vrouwenbesnijdenis’ vallen en mensen zitten in de regel meteen in de hoogste boom: ‘Het is toch wat met die moslims, ze onderdrukken hun vrouwen niet alleen, maar molesteren ze ook nog eens!’ Het is een kunst om voorbij de afkeer te durven kijken.

De meeste mensen weten inmiddels wel dat het wegsnijden van de clitoris niet exclusief voorbehouden is aan moslims. Dat het in sommige islamitische landen helemaal niet voorkomt en in andere Afrikaanse landen dan weer wel. Dat het een traditie is die al bestond ver voor de komst van de islam. En dat het niet zozeer de mannen zijn die hun vrouwen laten besnijden, maar dat meestal de vrouwen die het zelf hebben doorstaan hun dochters of kleindochters aan de handen van dokters of minder gekwalificeerde lieden overleveren.

Weinigen stellen de vraag: ‘waarom besnijden sommige moslims in sommige landen meisjes?’ En het antwoord bevalt nooit. Begrip en inzicht gaan niet hand in hand met goedkeuring. Maar ze dwingen ons om ons te realiseren dat ons mensbeeld en ons wereldbeeld niet de enigen zijn. Dat andere opvattingen over religie, seksualiteit en de mense-

lijke natuur kunnen leiden tot praktijken die wij weerzinwekkend vinden.

Dus waarom worden deze meisjes besneden? Het korte antwoord luidt: ‘Omdat ze niet seksueel losbandig mogen worden.’ Achter dat korte antwoord gaan een wereld- en een mensbeeld schuil die wezenlijk van de gangbare Westerse opvattingen verschillen.

In de loop van de vorige eeuw is onze leefwereld steeds meer onttoverd geraakt. Geloof en religie zijn voor veel mensen een optie geworden, een eventueel persoonlijke zoektocht, maar niet langer een gegeven. God is een geloof dat je kan aannemen of verwerpen.

In de islamitische wereld is God voor de meesten een feit. Sommigen kunnen hun religie naast zich neerleggen, maar God blijft bestaan. Hij is er, zo vast en zeker als het bed waarin je slaapt,

de boom die groeit in de tuin en het kopje thee waaruit je drinkt.

Vanuit onze context bekeken, leven zij misschien in een betoverde wereld. Vanuit hen gezien is onze wereld leeg en ontkenkend. Hun beleving heeft niets te maken met hocus pocus en alles met werkelijkheid. God is geen vraag, geen twijfel. God is. En wat God wil, leren moslims uit de Koran en de Soenna, overleveringen over gebruiken en uitspraken van de profeet Mohammed. Tezamen vormen ze de leidraad voor het leven van moslims.

De Koran rept niet over meisjesbesnijdenis, maar wat de overleveringen over de gezant van God berichten is minstens zo richtinggevend. Uit die overleveringen valt geen eenduidige conclusie te trekken wat betreft vrouwenbesnijdenis. De meningen zijn verdeeld: raadt Mohammed de besnijdenis van meisjes aan, of

niet? De geleerden die zeggen van wel, krijgen navolging in de gebieden waar zij gezaghebbend zijn: God wil dat meisjes worden besneden. In de gebieden waar de leer van hun tegenstanders toonaangevend is, komt vrouwen-besnijden niet of nauwelijks voor.

Van kinds af aan worden de meeste Nederlanders opgevoed met het geloof dat mannen en vrouwen gelijk zijn aan elkaar, dat ze niet wezenlijk verschillen en dat ze gelijke potenties hebben. Binnen de islam heerst het idee dat de mens van God de rede heeft gekregen om de driften te overwinnen. Maar de vrouw heeft minder rede toebedeeld gekregen dan de man. Daarom kan zij van nature haar driften minder

goed onder controle houden. Ze laat zich - meer dan de man - leiden door haar emoties.

Een van de driften is seks. We hebben seks met elkaar omdat we het lekker vinden, omdat we zo dicht mogelijk bij onze partner willen zijn, of omdat we kinderen willen. Het is een natuurlijke drift, waarvan we in de regel in onze samenleving geloven dat mannen en vrouwen in gelijke mate in staat zijn deze wel of niet onder controle te houden.

Seks voor het huwelijk is in de loop van decennia een persoonlijke keuze geworden. Wel of niet trouwen is een persoonlijke keuze. Maar bij de meerderheid van de Nederlanders staat er

geen familie-eer op het spel, hooguit persoonlijke eer. En het aantal seksuele partners die voor zijn gegaan, spelen meestal geen rol in de partnerkeuze.

Traditioneel is een van de doelen in het leven van moslims trouwen en kinderen krijgen. Dat betekent niet dat een goede opleiding onbelangrijk is. In een land als Egypte is Farmacie bijvoorbeeld een gewilde studie onder vrouwen. Maar ook hier speelt het huwelijk vaak een grote factor: een opleiding verhoogt de kans op maatschappelijk interessante en goede huwelijkskandidaten. En naast het runnen van een apotheek, houdt de vrouw voldoende tijd over om haar kinderen op te voeden.

Stel dus dat je moet trouwen als maagd en het geloof heerst dat de vrouw dat niet redt zonder hulp, omdat zij niet in staat is haar seksuele drift te controleren. Wat doe je dan als ouder? Stel dat een eventuele huwelijkskandidaat de eis heeft dat zijn toekomstige bruid besneden is, omdat hij dan minder risico loopt dat zij haar

Voor het welzijn van je dochter of kleindochter laat je haar besnijden. Het doel heiligt de middelen, hoeveel pijn het ook doet en hoeveel ongemak het ook geeft. De meisjes zijn te jong om later, als ze zich seksueel ontwikkelen, te kunnen weten wat ze missen. Hun moeders en grootmoeders kunnen het hun

Maar binnen een andere context kan het een logische praktijk worden, die pas dan ophoudt als de gezaghebbende teksten waarop de praktijk gebaseerd is, hun autoriteit verliezen. Of wanneer zij anders geïnterpreteerd worden. Het einde van vrouwenbesnijdenis in islamitische landen komt in zicht als meer en meer

Voor het welzijn van je dochter of kleindochter laat je haar besnijden

seksdrift bij andere mannen bevredigt. Wat doe je dan? En stel dat je gelooft dat Mohammed, en in het verlengde van hem God, het aanraadt dat vrouwen besneden worden.

ook niet vertellen. En al zouden ze horen welk genot ze ontberen, het zou zijn alsof je een blind geborene vertelt wat kleuren zijn.

Vrouwenbesnijdenis is naar, afschrikwekkend en verwerpelijk.

moslims geloven dat Mohammed niet wilde dat meisjes worden besneden. Als het besnijden van meisjes niet langer vanuit godsdienstige overwegingen hoeft te gebeuren. •

